

ព្រៃក សាស្ត្រ និង របៀប សម្រេច សារ ជាមួយ សារ ជាមួយ

ពន្លានិភ័យប្រជាពលរដ្ឋ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស

ពិធីការប្រជុំរដ្ឋបាល នគរាវិថីប្រជាធិបតេយ្យ និងការប្រជុំរដ្ឋបាល នគរាវិថីប្រជាធិបតេយ្យ

28 ลังจากกระแสของการชุดพบ พระราชวังปฐมนคร ซึ่งเป็นพระ
ตำแหน่งที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงโปรด
เกล้าให้ก่อสร้างเพื่อใช้สำหรับการบูรณะองค์พระปฐมเจดีย์ บริเวณ
สถานที่เดิมที่เคยเป็นที่ตั้งของสำนักงานเทศบาลนครปฐม ซึ่ง
ประชาชนได้ให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าว เพราะถือเป็นการเปิดหน้า
ประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญในประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครปฐม
รวมถึงองค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งมีกระแสเลี้ยงถึงคำรามถึงกองดิน
ขนาดเท่าที่กองอยู่โดยรอบสถานที่ตั้งกล่าว เกี่ยวกับการดำเนินการ
ในขั้นตอนไปเนื่องจากข้อมูลที่ชัดเจนยังไม่ได้ถูกนำเสนอออกมาแก่นัก

ทึ่ง นายไพบูลย์ พวงสำลี ประธานกลุ่มศรี

ทวารวดี เปิดเผยแพร่ฯ
จากการที่ได้เข้า
ลังเกตการณ์ใน
พื้นที่ที่มีการชุด
พบก้อนอิฐเก่าแก่
ซึ่งเป็นแนวดินของ
พระราชวังปฐมนคร
เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม
2550 โดยขณะนี้ยัง
มีการชุดค้นพบแนว
ของอาคารพื้นฐาน
ของหมู่พระราชวัง
ปฐมนคร แห่งใหม่ออยู่
โดยมีลักษณะก้อนอิฐ
ชุดกึ่งมีเทียง ร้อยล
จะพบหลักฐานทางป

ป้อมนคร แห่งใหม่อยู่ดี กับแนวเดิม แต่ยังคงเป็นทางที่คิดจะวนกลับ
โดยมีลักษณะก้อนอฐุที่เหมือนกับแนวแรกที่มีการขุดคันพบ และพื้นที่ในการ
ขุดก็ยังมีเพียง ร้อยละ 40 ของพื้นที่เดิมซึ่งหากขุดพบในพื้นที่ทั้งหมดก็ป่า
จะพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เพิ่มขึ้นอีกอย่างแน่นอน

โดยจากการเข้าพื้นที่เพื่อตรวจสอบพบว่า เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำการชุดค้นเป็นนักโบราณคดี จากบริษัทเอกชนที่ได้รับมอบหมายจากการศึกษาการให้มาดำเนินการชุดค้นหาหลักฐาน ต่อเนื่องจากคำสั่งห้ามล็อกที่ วธ 0๔๖/๑๙๗๔ (ข้อ 2.1) ของกรมศิลปากร ลงวันที่ 14 พฤษภาคม ๕๐ คือให้ กรมศิลปากรดำเนินการด้านโบราณคดี ศึกษา ชุดตรวจสอบภายในเขตพื้นที่ทั่วไปบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลทางโบราณคดีทั้งหมดก่อนดำเนินการก่อสร้าง ลงนามโดย นางสาวสมลักษณ์ เจริญพจน์ รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมศิลปากร ซึ่งตอนนี้กำลังอยู่ในช่วงของการขัดสำราญ

นายไพบูลย์ พวงสำลี ประธานกลุ่มครีทวารวดี เปิดเผยว่า
ต่อมาเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 50 ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สว (สนช)
(กมธ3) ๐๐๙๕/๔๔๔๒ จากคณะกรรมการการค้าสนา จยิรธรรม ศิลปะและ
วัฒนธรรม สถาบันติดับัญญัติแห่งชาติ ลงนามโดย นายวารเดช อมรวรพิพัฒน์
รองประธานคณะกรรมการการค้าสนา ที่หนึ่งแทนประธานคณะกรรมการการ
ค้าสนา จยิรธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันติดับัญญัติแห่งชาติ ซึ่งส่งถึง
กลุ่มครีทวารวดี เรื่องการอนุรักษ์พื้นที่ประวัติศาสตร์ “พระราชนิเวศน์
นคร” ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีมติมอบให้คณะอนุกรรมการ

ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาสอบสวนในรายละเอียด และให้เชิญเจ้าหน้าที่หน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมแล้ว ซึ่งแจง ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาได้พิจารณาสรุปเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการอธิการแล้ว โดยคณะกรรมการอธิการพิจารณาแล้วเห็นชอบและมีมติให้ลับในเรื่องการ พิจารณา แจ้งให้เพื่อทราบดังนี้

ข้อที่ 1 เห็นควรให้ชื่อลอโกรุ่งการก่อสร้างดังกล่าวไว้ก่อน เพื่อให้กรมศิลปากรสามารถทำการพิสูจน์รากฐานที่ขุดพบในครั้งนี้ ข้อที่ 2

สมควรให้กรรมคิลปกร ได้ดำเนินการขุดค้นต่อไป

จนแล้วจลนมาร์ท เพื่อพิสูจน์ทราบให้แน่ชัด และรอ

ผลการร่วมกันจัดทำของกรมศิลปากรเป็นสำคัญ ข้อที่ 3

เมื่อครั้นศิลป์การพิสูจน์ทราบแล้ว หากปรากฏว่าสถานที่

လုပ်ကြံး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အနောက်

គ្រូយោបាយ
ពីការ
គេបាល
អូកជាក
បរិវេណ
តងកាលា
ខោទី 4 ហក
ប្រាករុវាទសានាដី
តងកាលា គីម ព្រះរាជ
វង្វម្លែនគ្រឹះ នៃការ
យើកសានាដីពីការ
គេបាលគ្រឹះប្រជម្លែន
នៃ គរពិភាក្សានាមីន
លេនអនេយំនៃតាម៉ា

งานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เนื่องจากในพื้นที่ จังหวัดนครปฐม โดยเฉพาะเขตเทศบาลนั้น มีองค์ประกอบปัจจุบันเจริญ เป็นสถานที่สำคัญ และยังมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่ โดยรอบในบริเวณดังกล่าว ซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นมรดก ของชาติสืบไป

ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าว ได้มีข้อมูลยืนยันจาก หนังสือ

ໃຊ້ປິນງ

នរបាលបង្រៀនប្រជាពលរដ្ឋ យើងចេញពីការងារខេត្តបានមិនបាន
ស្របតាមការណែនាំសាធារណរដ្ឋបានបង្កើតឡើងទៅក្នុងក្រសួង

ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาสอบสวนในรายละเอียด และให้เชิญเจ้าหน้าที่หน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมแล้วซึ่งแจง ให้ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งคณะกรรมการอธิการได้พิจารณาสรุปเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ต่อกองการกรรมการแล้ว โดยคณะกรรมการอธิการพิจารณาแล้วเห็นชอบและมีมติให้สรุปในเรื่องการพิจารณา แจ้งให้เพื่อทราบดังนี้

ข้อที่ 1 เห็นควรให้ชະລອໂຄງການກ່ອສ້າງດັກລ່າວໄກ້ອນ ເພື່ອໃຫ້ກມ
ສຶກສາການສາມາດກໍາເນົາກຳນົດຈົນຮັກຈານທີ່ຂົດປັບໃນຄຽນນີ້ ข้อที่ 2

สมควรให้กรรมคิลปการ ได้ดำเนินการชุดคุณต่อไป
จนบรรจุสมบูรณ์ เพื่อพิสูจน์ทราบให้แน่ชัด และรอ
ผลการปฏิบัติจริงของกรรมคิลปการเป็นสำคัญ ข้อที่ 3
เมื่อกรรมคิลปการพิสูจน์ทราบแล้ว หากปรากฏว่าสถานที่
ดังกล่าว คือ พระราชวังปรมนคร

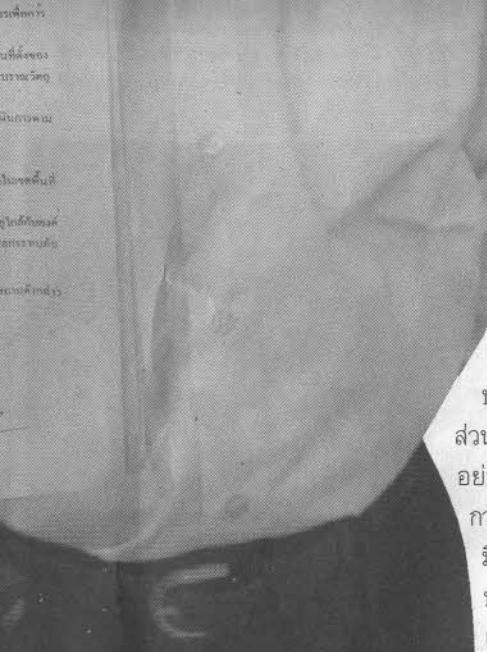
ครัวร้าย
ที่ทำการ
เทศบาล
ออกจากราช
บริเวณ
ดังกล่าว
ข้อที่ 4 หาก
ปรากฏว่าสถานที่
ดังกล่าว คือ พระราชน
วังปฐมมงคล ในกาล
นั้น จึงต้องดำเนินการ

เลขที่ ทส 1006/101 ลงวันที่ 6 มกราคม 49 จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐสภา รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ประชุม ในข้อที่ 1 เห็นสมควรให้ส่วนรักษาพื้นที่บริเวณที่ดัง สำนักงานเทศบาลนครปฐมไว้ ตามข้อเสนอแนะ ผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในพังพื้นที่เฉพาะในเขตพื้นที่ รอบองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการไว้แล้ว โดยกำหนดให้พื้นที่ บริเวณดังกล่าว ที่เคยเป็นที่ดัง “พระราชวังปฐมมงคล” สมัยราชกาลที่ 4 เป็นพื้นที่ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เน้นการรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่โดยรอบองค์ พระปฐมเจดีย์เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อส่งเสริมคุณค่า ความสำคัญและความส่างงานขององค์

ความสำคัญและความส่งงานขององค์

พระบรมเจดีย์ เท่ากับว่าเทศบาล
นครนครปฐม จะต้องมีการข้าย
สถานที่ก่อสร้างที่ทำการสำนัก
งานแห่งใหม่นอกพื้นที่ดังกล่าว

และข้อมูลทั้งหมดก็เป็น
การเชื่อมโยงให้เห็นถึงความ
สำคัญของพระราชวังปฐมนคร
ที่เป็นโบราณสถานที่สำคัญ
และเชื่อมโยงโดยตรงกับองค์
พระปฐมเจดีย์ ในการพัฒนาภูมิ
คุนโดยรอบองค์พระปฐมเจดีย์
ทางด้านอย่างที่เทศบาลนครน
รปฐม ได้ดำเนินการก่อสร้าง
ถนนสารารณะ บริเวณที่ไม่
ออกไปถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ
ปีกดภูมิทัศน์ โดยรอบองค์พระ
เจดีย์ เพื่อไม่ให้มีอาคารสูงมา

ซึ่งเป็นโบราณสถานที่สำคัญ
และเชื่อมโยงโดยตรงกับองค์
พระปฐมเจดีย์ ในการพัฒนาภูมิ
ทัศน์โดยรอบขององค์พระปฐมเจดีย์
ดังตัวอย่างที่เทศบาลนคร
ครบุรี ได้ดำเนินการก่อสร้าง
สวนสาธารณะ บริเวณที่ไม่
ห่างออกไปถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ
การเปิดภูมิทัศน์ โดยรอบองค์พระ
ปฐมเจดีย์ เพื่อไม่ให้มีอาคารสูงมา
บดบังองค์เจดีย์ที่ส่งงาม ทั้งนี้ ยังมี
ส่วนที่จะต้องดำเนินในระยะยาวอีกหลาย
อย่างโดยเฉพาะอาคารสูงอาจจะต้องมี
การปรับให้มีขนาดที่เต็ยลง ถนนที่จะต้องมี
การปรับปรุงเรื่องของสายไฟฟ้า ภูมิทัศน์
บริเวณถนนที่ออกจากสถานีรถไฟ ซึ่ง
เป็นเล้นนานไปยังองค์พระปฐมเจดีย์
อีกด้วย

ขณะเดียวกัน เมื่อวันที่ 26
พฤษจิกายน 50 นายนินทร์
บัวประเสริฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม
ได้เชิญส่วนราชการ กลุ่มองค์กรและผู้เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ที่สนใจเข้าร่วมสัมมนา¹
ดังกล่าว โดยเน้นหลักไปที่ วัตถุประสงค์เพื่อรدمความคิดเห็น เพื่อเสนอให้พระปฐมเจดีย์
เป็นมรดกโลก และประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ถึงความสำคัญขององค์พระ
ปฐมเจดีย์ ซึ่งการระดมความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และได้มีการ
แต่งตั้งระดับกรรมการในการดำเนินการอย่างจริงจังแล้ว โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม²
ได้เน้นย้ำในเรื่องดังกล่าว จะต้องมีการดำเนินการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และได้
รับการอนุรักษ์พัฒนาอย่างถูกต้อง เหมาะสม จากการร่วมมือของคนไทยในท้องถิ่น มีการ
จัดการบริหารจัดการโดยรอบ มีการกำหนดขอบเขต (Zoning) และจัดทำแผนอย่างชัดเจน
โดยท้ามตีความแตกต่างจากข้อกำหนดเดิม ซึ่งได้แสดงความเห็นว่าแม้วันนี้องค์พระ
ปฐมเจดีย์ จะได้รับการพัฒนาเป็นมรดกโลกหรือไม่ คงไม่สำคัญไปกว่าการที่ คนนครปฐม
นั้นได้ร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาภูมิทัศน์โดยรอบให้สวยงาม และมีคุณค่ากับเมืองประวัติ
ศาสตร์แห่งนี้

ในส่วนของพระธรรมปฏิริยาที่ เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร
เจ้าคณะภาค 15 ซึ่งได้เข้าร่วม ได้แสดงความคิดเห็นในภาพรวมว่าหากองค์พระปฐมเจดีย์
ได้มีรับการแต่งตั้งเป็นมรดกโลก ก็นับว่า่น่า讶นดี ที่จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญและครั้งหน้า
ของผู้คนในพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ทิ้งท้ายในแนวความคิดว่า เหล่ามวลชนชั้นนำเกิดมาย้อม
มีเกิดแก่เจ้าตดาย ไปจากลังษาร แต่ไม่ร้านสถานที่สำคัญหากได้รับการคุ้มครองดีก็จะอยู่

เป็นลัญลักษณ์ได้นานเท่านานเพื่อเป็น
ของผู้คนในสังคมสืบไป

นางรัชวดี ศรีประพัท ผู้อำนวยการ
ศิลปกรรม สำนักนโยบายและแผนทรัพย์
สิ่งแวดล้อม (สพ.) ตัวแทนหน่วยงาน
นำเสนอแหล่งมรดกโลกต่อองค์กรการสูง
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญา
ได้พิจารณาองค์พระปฐมเจดีย์ไว้ในบัญชี
สำหรับนำเสนอเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม
นำเสนอเป็นมรดกโลกโดยมีหลักเกณฑ์ที่
ภูมิทัศน์หรือมุมมองที่สามารถมองเห็น
จากระยะไกลทุกทิศทาง โดยไม่มีตึกอาคาร
ใด ๆ บดบังความยิ่งใหญ่สวยงาม” ระหว่าง
แล้วล้อมรอบ ๆ และจัดวางผังเมืองให้
อุปสรรคที่พบในขณะนี้คือ บริเวณ
ปฐมเจดีย์มีอาคารพาณิชย์ที่มีความสูง
ขององค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งที่ดินบริเวณ
นั้นรักษาไว้เป็นอาคารร้านค้า
หน่วยงานภาครัฐที่จะต้องดูแล และเรื่อง
คุณความสูงของตึกอาคารที่ต้องมีการแก้ไข
และในส่วนของการควบคุมความสูง
ที่ของเทศบาลเมืองนครปฐมว่าต้องการ
ทิวทัศน์ที่สวยงามหรือไม่เพื่อไม่ให้เกิดกับการที่เทศบาลนครปฐม พยายาม
ให้ทับที่ดั้งของพระราชวัง รัชกาลที่ 4
ควบคุมการบูรณะองค์พระปฐมเจดีย์
เพียงรากฐานเท่านั้น

ซึ่งจากหลักฐานที่ปรากฏอย่าง
ปฐมนคร นับเป็นโบราณสถานที่ทรงคุณ
ปฐมเจดีย์ ซึ่งได้ถูกยกย่องว่าเป็นสิ่งก่อ
พุทธศาสนาที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งการ
ปฐมเจดีย์ให้เป็นมรดกโลก จะมีความ
เพียงได้ พระราชวังปฐมนคร ก็เป็นส่วน
การเสนอข้อมูลถึงความดั้งเดิมที่ทำให้เกิด³
สูความสำคัญ ซึ่งกว่าจะถึงวันนั้นแม้
ได้แต่หากชานครปฐมเข้าใจ และพ
คุณค่ากลับมาให้มีชีวิตอีกรังหนึ่งใน
ท้อง เราจะได้รับประโยชน์จากแหน
โลก จากองค์พระปฐมเจดีย์ อย่างคุ้ม⁴

ชีงเป็นโบราณสถานที่สำคัญ และเชื่อมโยงโดยตรงกับองค์พระปฐมเจดีย์ในการพัฒนาภูมิทัศน์โดยรอบองค์พระปฐมเจดีย์ ดังตัวอย่างที่เทศบาลนครปฐม ได้ดำเนินการก่อสร้างส่วนสาธารณะ บริเวณที่ไม่ห่างออกไปสักว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเปิดภูมิทัศน์ โดยรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อไม่ให้มีอาคารสูงมาบดบังองค์เจดีย์ที่ล้ำจาม ทั้งนี้ ยังมีส่วนที่จะต้องดำเนินในระยะยาวอีกหลายอย่างโดยเฉพาะอาคารสูงอาจจะต้องมีการปรับให้มีขนาดที่เขียงลง ถนนที่จะต้องมีการปรับเรื่องของสายไฟฟ้า ภูมิทัศน์บริเวณถนนที่ออกจากสถานีรถไฟ ซึ่งเป็นเลื่อนตรงไปยังองค์พระปฐมเจดีย์อีกด้วย

ขณะเดียวกัน เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 50 นายชนินทร์บันยะเรือง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม

ไพบูลย์ พวงສาส ประธานกลุ่มศรีวารดี

ได้เป็นประธานในการล้มม่านเชิงวิชาการ เรื่อง “พระปฐมเจดีย์สู่การเป็นมรดกโลก” ซึ่งมีคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นประจำจังหวัดนครปฐม ได้เชิญส่วนราชการ กลุ่มองค์กรและผู้เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ที่สนใจเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าว โดยเน้นหลักไปที่ วัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็น เพื่อเสนอให้พระปฐมเจดีย์เป็นมรดกโลก และประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ถึงความสำคัญขององค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งการระดมความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และได้มีการแต่งตั้งระบุคณะกรรมการในการดำเนินการอย่างจริงจังแล้ว โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมได้เน้นย้ำในเรื่องดังกล่าว จะต้องมีการดำเนินการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และได้รับการอนุรักษ์พัฒนาอย่างถูกต้อง เหมาะสม จากการร่วมมือของคนไทยในท้องถิ่น มีการจัดการบริหารจัดการโดยรอบ มีการทำหนดขอบเขต (Zoning) และจัดทำแผนอย่างชัดเจนโดยห้ามติดความแตกต่างจากข้อกำหนดเดิม ซึ่งได้แสดงความเห็นว่าแม้วันนี้องค์พระปฐมเจดีย์ จะได้รับการพัฒนาเป็นมรดกโลกหรือไม่ คงไม่สำคัญไปกว่าการที่ ถนนนครปฐมนั้นได้ร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาภูมิทัศน์โดยรอบให้สวยงาม และมีคุณค่ากับเมืองประวัติศาสตร์แห่งนี้

ในส่วนของพระธรรมปฏิยัติเวท เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร เจ้าคณะภาค 15 ซึ่งได้เข้าร่วม ได้แสดงความคิดเห็นในการพร้อมว่าหากองค์พระปฐมเจดีย์ได้มีรับการแต่งตั้งเป็นมรดกโลก ก็ับว่า่นายืนดี ที่จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญและศรัทธาของผู้คนในพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ทิ้งท้ายในแนวความคิดว่า เหล่ามวลมนุษย์นั้นเกิดมาอยู่มีเกิดแก่เจ็บตาย ไปจากลังชาร แต่โบราณสถานที่สำคัญหากได้รับการดูแลอย่างดีก็จะอยู่

เป็นสัญลักษณ์ได้นานเท่านานเพื่อเป็นสัญลักษณ์เดือนสุดของผู้คนในสังคมสืบไป

นางรัชวดี ศรีประพัทธ์ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ศิลปกรรม สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) ดัวแทนหน่วยงานที่รับผิดชอบการนำเสนอแหล่งมรดกโลกต้องค์การยูเนสโก เปิดเผยว่า คณะกรรมการแห่งชาติได้วางแผนการจัดการภูมิทัศน์ไว้ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น สำหรับนำเสนอเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม โดยการนำเสนอเป็นมรดกโลกโดยมีหลักเกณฑ์ที่หลักคือ “จัดสร้างภูมิทัศน์หรือมุมมองที่สามารถมองเห็นองค์พระปฐมเจดีย์ได้จากระยะไกลทุกทิศทาง โดยไม่มีตึกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ บดบังความยิ่งใหญ่สวยงาม” รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ และจัดวางผังเมืองให้เป็นระเบียบ ซึ่งอุปสรรคที่พบในขณะนี้คือ บริเวณโดยรอบองค์พระปฐมเจดีย์มีอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงมากบดบังทัศน์ภาพขององค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งที่ดินบริเวณนี้เป็นของกรมธนารักษ์ที่เปิดให้เช่าเป็นอาคารร้านค้า จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่จะต้องดูแล และเรื่องของกฎหมายควบคุมความสูงของตึกอาคารที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้นั้นต่อไป และในส่วนของการควบคุมความสูงของอาคารต้องดูท่าทีของเทศบาลเมืองนครปฐมว่าต้องการวางแผนผังเมืองให้มีทิวทัศน์ที่สวยงามหรือไม่เพื่อไม่ให้เกิดกรณีพิพาทแบบเดียว กับการที่เทศบาลนครปฐม พยายามสร้างตึกอาคารแห่งใหม่ทับที่ดังของพระราชวัง รัชกาลที่ 4 เพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุมการบูรณะองค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งปัจจุบันมีให้เห็นเพียงรากฐานเท่านั้น

ซึ่งจากหลักฐานที่ปรากฏอย่างชัดเจน พระราชวังปฐมนคร นับเป็นโบราณสถานที่ทรงคุณค่า คู่กับ องค์พระปฐมเจดีย์ ซึ่งได้ถูกยกย่องว่าเป็นสิ่งก่อสร้างในด้านพระราชศรัทธาสูงที่สุดในโลก ซึ่งการผลักดันให้องค์พระปฐมเจดีย์เป็นมรดกโลก จะมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด พระราชวังปฐมนคร ก็เป็นส่วนเชื่อมที่สำคัญในการเสนอขอสัญลักษณ์ความตั้งใจจะทำให้เรื่องดังกล่าวก้าวไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งก็จะถึงวันนั้นแม้จะมีอุปสรรคเพียงใด แต่หากชาวนครปฐมเข้าใจ และพร้อมจะนำสิ่งที่ทรงคุณค่ากลับมาให้มีชีวิตอีกรอบหนึ่งในระยะยาวชั้นสูงขึ้น ท่าน เรายังได้รับประโยชน์จากการแพร่หลายท่องเที่ยวระดับโลก จากองค์พระปฐมเจดีย์ อย่างคุ้มค่าอย่างแน่นอน